

ע"פ 678/19 - איגור גרוזדוב נגד היועץ המשפטי לממשלה

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 678/19

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט י' אלרון

המערער: איגור גרוזדוב (אוסטורובסקי)

נגד

המשיב: היועץ המשפטי לממשלה

ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
מתאריך 25.12.2018 ב-תה"ג 63795-03-18

תאריך הישיבה: כ"ד בניסן התשע"ט (29.04.2019)

בשם המערער: עו"ד מיכאל עירוני

בשם המשיב: עו"ד תם כהן

פסק-דין

המשנה לנשיאה ח' מלצר:

1. לפנינו ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ח' מ' לומפ) ב-תה"ג 63795-03-18 (להלן: ההחלטה נושא הערעור, או ההחלטה), בגדרה נקבע כי המערער הינו בר-הסגרה לגרמניה מכוח □, התשי"ד-1954 (להלן: חוק ההסגרה, או החוק).

עמוד 1

בפתח הדברים אביא בקצרה את הרקע הצריך לעניין.

העובדות הרלבנטיות

2. בתאריך 13.02.2018 ממשלת גרמניה הגישה בקשה למעצרו הזמני של המערער לצורך הסגרתו לגרמניה, לאחר שנמלט ממנה כחודש לפני כן.

3. המערער נעצר לראשונה בהתאם לסעיף 6 לחוק ההסגרה לאחר מכן - בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט ר' וינוגרד) האריך את מעצרו עד למתן החלטה אחרת.

4. בתאריך 22.03.2018 ממשלת גרמניה הגישה, באמצעות שגרירות גרמניה בישראל, בקשה להסגרתו של המערער לגרמניה על מנת שיועמד לדין באשמת ביצוע בצוותא של עבירת המתה כדי לאפשר ביצוע עבירה אחרת; שוד שגרם למוות; חבלה חמורה בנסיבות מחמירות וגרם נזק פלילי לרכוש, וכן באשמת ביצוע עבירת התפרצות וגניבה (להלן: בקשת ההסגרה).

5. כעולה מבקשת ההסגרה ומהחומר שצורף אליה, בין תאריך 30.12.2017 לתאריך 01.01.2018, המערער התפרץ לבית מגורים בעיר אולם (Ulm) בגרמניה וגנב ממנו 150 אירו וכן שני מטבעות זהב בשווי של 200 אירו כל אחד (להלן: האירוע הראשון). בנוסף, נטען כי בלילה שבין תאריך 05.01.2018 לתאריך 06.01.2018, בסביבות השעה 2:30 לפנות בוקר, המערער וחברו, גיורגינאגל (להלן: גיורגי), התפרצו לבית מגורים, הסמוך לבית המגורים הראשון וגנבו ממנו תכשיטים רבים. למעשה זה היו שותפים גם: גיורגי צ'ורוקידיזה (להלן: צ'ורוקידיזה) ואשתו של גיורגי, נטליה נאגל (להלן: נטליה), אשר שימשה במספר הזדמנויות, שקדמו לאירוע הראשון, כמטפלת סיעודית של בעלת בית המגורים, ולפיכך ידעה כי יש בו חפצי ערך ותכשיטים. בשעת הפריצה שהו בבית המגורים: אלפרידה ניד, ילידת 1926 (להלן: אלפרידה) ובנה, מיכאל ניד, יליד 1958 (להלן: מיכאל, או המנוח). טרם שעזבו את בית המגורים - המערער וגיורגי, כך נטען, היכו קשות את מיכאל בפניו ובגופו וגררהו במדרגות הבית לחדר אחר, שם קשרו אותו וחסמו את פיו בסרט הדבקה, כדי לסכל התנגדות מצדו. בנוסף, השניים תפסו את אלפרידה וגרמו לה לחבלות. לאחר שהובהל לבית החולים, מיכאל מת כתוצאה מהפגיעות הקטלניות בראשו וממחנק (להלן: האירוע השני). עוד נטען, כי מיד לאחר שני האירועים - המערער, גיורגי, נטליה וצ'ורוקידיזה נמלטו מגרמניה לאיטליה. בתאריך 10.01.2018 המערער נכנס לישראל בזהות בדויה באמצעות תעודת מעבר חד-פעמית, שהונפקה לו יום קודם לכן בשגרירות ישראל ברומא.

6. לבקשת ההסגרה צורף חומר ראיות הכולל, בין היתר: דו"ח בעניין הדנ"א של המערער, אשר נמצא בשני בתי המגורים, דו"ח נתיחת גופת המנוח, עדותם של: אלפרידה, גיורגי ונטליה, ממצאים מהטלפון הנייד של כלל המעורבים באירוע השני, מחקרי תקשורת שנעשו בין המעורבים וכן דו"ח בעניין הדנ"א של גיורגי, אשר נמצא על נייר הדבק שהודבק לפי המנוח.

7. בתאריך 25.03.2018 שרת המשפטים, חה"כאיילת שקד, הורתה על הבאת המערער בפני בית המשפט

המחוזי בירושלים כדי שייקבע האם הוא בר-הסגרה, אם לאו. בעקבות הוראה זו, בתאריך 28.03.2018 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עתירה לבית המשפט המחוזי בירושלים להכריז כי המערער הינו בר-הסגרה לגרמניה. במסגרת העתירה נטען כי בעניינו של המערער מתקיימים התנאים להסגרה, הקבועים בסעיף 2א לחוק ההסגרה.

8. בתאריך 25.12.2018 קיבל בית המשפט המחוזי הנכבד את העתירה וקבע כי המערער הינו בר-הסגרה לגרמניה בגין העבירות שיוחסו לו בבקשת ההסגרה. בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי התנאים המצטברים להסגרה מתקיימים בעניינו של המערער, שכן: בין מדינת ישראל לבין גרמניה קיים הסכם בדבר הסגרת עבריינים - האמנה האירופית בדבר הסגרה משנת 1957 (ראו: כתביאמנה 647, כרך 17, עמוד 87) וכן מאחר שהמעשים המיוחסים למערער מהווים עבירה פלילית הן בישראל והן בגרמניה.

עוד נקבע כי הראיות שהוצגו בנוגע לאירוע הראשון, ובפרט הראיה המרכזית: בדל סיגריה שנמצאלידחלוןבתוךדירתהמגוריםוממנו נלקחה דגימת דנ"א, אשר תואמת את הדנ"א של המערער: "מספיקות לרף הראייתי הנדרש של 'אחיזה לאישום' ואף למעלה מכך" (ראו: שם, בפסקה 32 להחלטה).

כמו כן, נקבע כי הצטברותן של הראיות הנסיבתיות הנוגעות לאירוע השני מקיימת: "מארג ראיתי מספיק, שהוא בגדר אחיזה לאישום". ראיות אלו כוללות את: הודעתה של אלפרידהבנוגע לתיאור הפורצים; דגימת דנ"א, אשר נמצאה על ידית הכניסה של החניה המקורה הצמודה לבית המגורים ואשר תואמת את הדנ"א של המערער; דגימת דנ"א אשר נמצאה על נייר הדבק שהודבק על פיו של המנוח, ואשר תואמת את הדנ"א של גיורגי. לדגימה זו מצטרפת עדותו של גיורגי, שלפיה הוא מסר את נייר הדבק למערער ולצ'חרוקידזה יום קודם לכן; דברים שאמרה נטליה בחקירתה, אשר נתמכו על ידי ראיות אובייקטיביות; ממצאי החיפוש מהטלפון הנייד של נטליה; דברים שאמרגיורגי בחקירתו וממצאי החיפוש מהטלפון הנייד של גיורגי.

לראיות הנ"ל מצטרפת עובדת הימלטות המערער לישראל מספר ימים לאחר שני האירועים, וזאת לאחר שהלה יצא מהארץ לפני כ-16 שנה בזהות בדויה (ראו: שם, בפסקאות 33-34 להחלטה).

לבסוף, נקבע כי המקום לבחון את טענות המערער בדבר משקלן של הראיות הוא בבית המשפט בגרמניה ולא במסגרת הליך ההסגרה.

מכאן הערעור שלפנינו.

טענות הצדדים

9. המערער ממקד את ערעורו בסוגיית דיות הראיות. בהקשר זה נטען על ידו, כי הוא לא היה מעורב בביצוע העבירות הנ"ל וכי הראיות נגדו אינן עולות כדי "אחיזה לאישום", כפי שנדרש בפסיקה, ובפרט כך לגבי הראיות הקושרות אותו לאירוע השני ולעבירת ההמתה. כמו-כן, לטענתו, חלק מהראיות אינן קבילות, או חסרות כל משקל, נוכח היותן עדויות שמיעה ובשל מידת ההתאמה הנמוכה שנמצאה ביחס לדנ"א שלו. משכך, לגישתו, תובע ישראלי סביר לא היה

מגיש נגדו כתב אישום על סמך ראיות אלו. לבסוף המערער מלין על כך שלא איפשרו לו למסור את גרסתו לאירועים הנ"ל במסגרת הליך הסגרתו.

מעבר לכך, המערער טוען כי בית המשפט המחוזי הנכבד התעלם מההתכתבות שנוהלה בינו לבין גיורגי, אשר ממנה עולה כי המערער הודיע לגיורגי כי איננו מתכוון להגיע לעיר אולם בגרמניה לפני תאריך 03.01.2018. התכתבות זו מהווה, לשיטת המערער, אליביעבורו ביחס לאירוע הראשון.

10. המשיב מבקש מנגד לדחות את טענות המערער וסומך ידיו על ההחלטה של בית המשפט המחוזי הנכבד. לעמדת המשיב, חומר הראיות שצורף לבקשת ההסגרה נסקר בפירוט רב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד ומבסס תשתית ראייתית איתנה המספיקה לצורך הסגרת המערער. עוד טוען המשיב, כי הראיות המבססות את האירוע השני מחזקות אף את הראיה המבססת את האירוע הראשון, זאת נוכח: המרחק הקצר (כ-50 מטר) בין זירות שני האירועים, טווח הזמן שעבר ביניהם (5 ימים), הדמיון בין האירועים והראיות הפורנזיות שנמצאו בזירות ואשר קושרות את המערער אליהן. כל אלו מלמדים, לגישת המשיב, כי האירועים הם בגדר "מעשים דומים". יתרה מכך, לטענת המשיב, הליך ההסגרה איננו הליך פלילי רגיל, הבוחן את מידת אשמתו או חפותו של המערער ומשכך המקום הראוי לשמיעת גרסת המערער וטענות הנוגעות לקבילותן ומשקלן של הראיות הינו במסגרת ההליכים המשפטיים בגרמניה.

ביחס לטענת האליבי שהמערער הציג, המשיב טוען כי זאת הופרכה כאשר מחיפוש בטלפון הנייד של המערער עלה כי הוא וגיורגי ניהלו קשר טלפוני לפחות מתחילת חודש דצמבר 2017, וכן כאשר בחקירתה, נטליה העידה כי בתאריכים שבין שני האירועים הנ"ל: המערער, גיורגי והיא שהו בבית אחותו של גיורגי באיטליה. גרסה זו אף אומתה בראיות שנלקחו מהטלפון הנייד של נטליה.

דין והכרעה

11. השאלה הדורשת הכרעה במקרה שבפנינו היא האם הונחה תשתית ראייתית מספקת כדי להסגיר את המערער לידי ממשלת גרמניה בגין העבירות שפורטו בבקשת ההסגרה?

12. לאחר שמיעת טענות הצדדים, ובחינת החלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד, נושא הערעור, הגעתי לכלל מסקנה כי התשובה לשאלה זו הינה חיובית ומשכך דין הערעור – להידחות, וכך אציע לחבריי שנעשה. ההנמקה למסקנה האמורה תובא מיד בסמוך.

המסגרת הנורמטיבית

13. הליך ההסגרה מוסדר בישראל במסגרת חוק ההסגרה. חוק זה משקלל ומאזן בתוכו זכויות ואינטרסים שונים של כל הנוגעים להליך וכולל בין השאר: הקניית אמצעים משפטיים לקהילה הבינלאומית, לשם התמודדות עם פשיעה חוצת גבולות בדרך של שיתוף פעולה הדדי; סיכולהימלטות של עבריינים מאימתהדין; מניעת

הפרכתה של מדינת ישראל למדינת מקלט לעבריינים, נוכחה הסיכון הכרוך בכך לשלום הציבור בישראל וללוביטחון, כמו גם לתדמיתה של מדינת ישראל; פירוט זכויות החוקתיות לחירות שלה האדם שהסגרתו מבוקשת, המעוגנות בסעיף 5 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו וכן קידום העיקרון, לפיוראויכיאדם ייתן את הדין בפניא אותה מדינה, אשר להקיימות "מירבה זיקות" אליו ואלה העבירות המיוחסות לו (ראו: ע"פ 2258/11 דרנן' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 11 (20.06.2012) (להלן: פרשת דרן); ע"פ 6384/11 בן חיים' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 2 (05.02.2014); ע"פ 3915/15 יסני' מדינת ישראל, פסקה 8 (06.09.2015)).

14. בחוק ההסגרה מפורטים שורה של תנאים מצטברים להכרזה על אדם כבר-הסגרה:

התנאי הראשון, הוא כיבין המדינה המבקשת לבין ישראל לקיים הסכם הסגרה (ראו: סעיף 2א(א)(1) לחוק).

התנאי השני, הוא כלל "דרישת הפלילות הכפולה". דרישה זו, מורה כיעל האדם שהסגרתו מתבקשת- להיות נאשם, או שהוא התחייב בדיון "עבירת הסגרה", דהיינו: "כל עבירה שאילו נעברה בישראל דינה מאסר שנה או עונש חמור מזה" (ראו: סעיפים 2א(א) ו-2א(א)(2) לחוק). בנוסף לתנאים אלו, יש לקבוע שלא מתקיים אחד מהסייגים להסגרה, המנויים בסעיף 2ב לחוק.

בעניינינו אין חולק כי תנאים מקדמיים אלו מתקיימים, ולכן הדין להלין את מקדבסוגיית הרף הראייתי הנדרש.

15. סעיף 9א(א) לחוק קובע כי תנאי יסוד להכרזה על אדם כבר-הסגרה הוא כי קיימות "ראיות שהיו מספיקות כדי להעמיד לדין על עבירה הכוזאת בישראל". תנאי זה פורש בפסיקה כדרישה מבית המשפט לבחון האם יש בראיות שצורפו לבקשת ההסגרה "אחיזה לאישום", או האם הראיות "אינן חסרות ערך" והאם הן מצדיקות את בירור אשמתו של הנאשם בידי ערכאה שיפוטית במדינה המבקשת (ראו: ע"פ 3439/04 בוזגלוני' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נט(4) 294, פסקה 12 והאסמכתאות המובאות שם (2004); [3] 98, פסקה 5 (1980) (להלן: פרשת אנגל); [אזיפה] נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 9 והאסמכתאות המובאות שם (06.12.2010) (להלן: פרשת אזיפה); ע"פ 2521/03 סירקיסני' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 337, פסקה 23 (2003); [2] 461, 449 (1977)). המדובר ברף ראייתי נמוך מהרף הדרוש להרשעה. רף זה מסתפק בקיומן של ראיות לכאורה להוכחת האישומים המיוחסים למי שמבקשים את הסגרתו. דרישה זו דומה בעיקרה לדרישה של "ראיות לכאורה", אשר עומדת בבסיסה של החלטה על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו (בעקבות הגשת כתב אישום נגדו), אשר נבחנה בפסיקה לפי המבחן, שנוסח, בין השאר, כך: "אם נאמין לראיות התביעה, האם יהא בהן כדי לחייב את המסקנה שהעורר ביצע את המעשה המיוחס לו? [...]" (ראו: בש"פ 215/19 סלאימהני' מדינת ישראל, פסקה 15 והאסמכתא המובאת שם (22.01.2019)). לפיכך גם את דרישת ה-"אחיזה לאישום" יש לבדוק בהתאם לשאלה: "האם קיומה של ההתשתית הראייתית המצויה הייתה מספקת להעמדת המערער לדין בישראל".

יודגש, כי אין זה מתפקידו של בית המשפט הדין בשאלת ההסגרה להידרש לשאלה אם הראיות לכאורה הקיימות נגד המבוקש להסגרה מצביעות על אשמתו או על חפותו של המבוקש, אלא האם די בראיות אלו, כדי להצדיק הגשת כתב אישום נגד אותו מבוקש. לפיכך, בית המשפט איננו נדרש אף לדון בקבילותן, מהימנותן ומשקלן של הראיות, אובמידה שבה הן מתיישבות האחת עם הרעותה, אלא לבחון אותן במובן הלכאורי בלבד (ראו: פרשת אזיפה, בפסקאות 10-9; ע"פ 740/09 שובייבני' מדינת ישראל, פסקה 5 (14.04.2010); פרשת אנגל, בפסקה 5; פרשת דרן, בפסקה

עמוד 5

עוד יצוין בהקשר זה, כי בנוגע לקבילות הראיות המצורפות לבקשת ההסגרה, סעיף 12 לחוק ההסגרהמורהבחלקו הרלבנטי לענייננו כדלקמן:

"12. ביתמשפטהדןבעתירהלאיפסולכראיה -

(1) עדות, בגללהבלבדשנגבתהבמדינהזרה [...]".

על סעיף זה, מוסיפה תקנה 15 לתקנותההסגרה (סדרידיןוכלליראיותבעתירות), התשל"א-1970 (להלן: תקנות ההסגרה) כדלקמן:

"15. (א) בדיוןבעתירהרשאיתיהמשפטלקבלכראיה, בנוסףלכלדרךהוכחהאחרת, הודעתאדםשניתנהבשבועהאובהןצדקלפניהשופטאורשותאחרתהמוסמכתלקבלאותהבמדינהמבקשתכשהיאחתומה בידיהרשותשקיבלהאותההחתימהמאומתכאמורבתקנה 14, והואכשאיןהוראהאחרתבאמנתההסגרה.

(ב) הוגשההודעהכאמורבתקנתמשנה (א) מטעםהמבוקש, רשאיהעותראונוציגובחוץ-לארץלחקורבחקירהשכנגדאתמישהגישה"

(ההדגשהשלי - ח"מ).

משמעותן של הוראות אלו, הלכה למעשה, היא שהן מאפשרותלבייתהמשפטהדןבהליךההסגרהלקבל עדויותומסמכיםשאינם בהכרח עומדים בדרישותדיניהראיותהישראליות הרגילים.

פרופ' ש' ז' פלר, בספרו דיני ההסגרה(1980), מבאר כי תכליתן של הוראות אלו היא "להכשיר אמצעי הוכחה מחוץ לארץ, שהושגו בהעדרם של הצדדים וללא חקירה שכנגד מטעמם" (שם, בעמ' 368). אילולא הוראות אלו, תפקוד מוסד ההסגרה היה משתק כמעט לחלוטין, בפרט מקום בו החומר הראייתי מבוסס על עדויות (שם, בעמ' 362).

מן הכלל אל הפרט

16. לאחר עיון בחומר הראיות שצורף לבקשת ההסגרה, הגעתי לכלל מסקנה כי חומר זה אכן מקייםאת דרישת ה-"אחיזהלאישום", ומשכך לא מצאתי מקום להתערב במסקנה של בית המשפט המחוזי הנכבד בהקשר זה. על רקע הפסיקה שהובאה בהרחבה לעיל- אינני רואה טעם להידרש לכל תו ותג בטענות המערער לגבי ראייה זו, או אחרת. משכך, אדרש לתשתית הראייתית בכללותה תוך התייחסות לטענות המערער, על פי הנחייתו של חברי, השופט נ' סולברגבע"פ 1727/16בולטיאנסקינ' היועץהמשפטילממשלה, פסקה 36 (25.04.2017):

"הכללה ואכיפת מעטמה" יש' הראייתי, דוחה הרבה מטענות המהימנות והמשקל; ישלהסתכל על המכלול, העיקר נעוץ בהתרשמות הישירה העולה מחומר הראיות, ובריכיאין בבקשת הסגרה עניין לדין ובאשמתו ובחפותו שלאדם]..." (ההדגשה שלי - ח"מ).

17. כאמור, בענייננו מצוי צבר ראיות נסיבתיות הקושר את המערער לביצוע האירוע השני, ודי בכך כדי לקבוע שיש "אחיזה לאישום" (השוו: ע"פ 9026/11 שוחטנ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 21 והאסמכתאות המובאות שם (06.12.2012)), זאת משורה של טעמים:

ראשית, מחקירותיה של נטליה, עולות העובדות הבאות: היא הכירה את המערער מזה כשנתיים; טרם האירוע הראשון היא הזמינה חדר במלון בעיר אולם עבור המערער וצ'ורוקיידזה; בין התאריכים 31.12.2017 לבין 03.01.2018: נטליה, גיורגי, המערער וצ'ורוקיידזה שהו בבית אחותו של גיורגי באיטליה (אימות לכך נמצא בטלפון הנייד של נטליה) ולאחר מכן הם שהו בגרמניה עד לתאריך 06.01.2018 (מועד קרות האירוע השני), במהלכו הם שבו לאיטליה באישון לילה ונטליה ואחותו של גיורגי היו שותפות פעילות למאמצי המערער להגיע לישראל.

עדויות אלו של נטליה קושרות את המערער, באופן ברור, אל: נטליה, גיורגי ואל צ'ורוקיידזה. יתרה מכך, ממצאי החיפוש בטלפון הנייד של גיורגי מעלים כי הוא והמערער היו בקשר לכל הפחות מאז תחילת חודש דצמבר 2017 וכי בתאריך 07.12.2017 הם תיאמו ביניהם מפגש. ממצאים עובדתיים אלו קושרים את גיורגי והמערער זה לזה ולמועד ביצוע האירועים.

שנית, הדמיון בין האירוע הראשון לאירוע השני, המרחק הקצר בין בתי המגורים, אשר נפרצו, טווח הזמן שעבר בין האירועים, וכן דגימת הדנ"א שנמצאה על ידית הכניסה של החנייה המקורה הצמודה לבית המגורים באירוע השני ואשר תואמת את הדנ"א של המערער - קושרים את המערער למקום האירוע.

שלישית, הימצאותה של דגימת דנ"א נוספת המתאימה לדנ"א של המערער, אשר נמצאה, כאמור, על בדל סיגריה בזירת האירוע הראשון - מלמדת על קשר נוסף בין האירועים וקושרת את המערער גם לביצוע עבירת השוד, אשר בוצעה במהלך האירוע השני. קשר זה, מתחזק אף נוכח הודאתה של נטליה בחקירתה שלפיה בשנים: 2016-2017 היא עבדה בבית המגורים של אלפרידה ושל המנוח וכי ידעה על הימצאותם של תכשיטים וכסף מזומן בביתם וכן נוכח העובדה שנמצאו ברשותה 150 שטרות של 100 אירו, אשר את הימצאותם ברשותה התקשתה להסביר. כאמור, המערער הכיר את נטליה ואף שהה עמה באותו מקום בסמוך למועד האירוע.

רביעית, נייר הדבק, אשר הודבק על פיו של המנוח ואשר ממנו נלקחה דגימת דנ"א, אשר תואמת את הדנ"א של גיורגי, בצירוף חקירתו של גיורגי במשטרה, ממנה עלה כי הלה מסר את נייר הדבק למערער ולצ'ורוקיידזה היום קודם לכן, לשם הדבקת קופסת קרטון שנקרעה במהלך חיפוש משטרתי ברכבם - קושרים את המערער לעבירת ההמתה עצמה. המערער טוען כי בחקירה אחרת של גיורגי הלה השיב מפורשות כי מסר את נייר הדבק לצ'ורוקיידזה בלבד, אך אף אם יש ממש בטענה זו - אין בה כדי להוריד את עוצמת הראיות האחרות לרמה הנמוכה מרף ה-"אחיזה לאישום".

כפי שהסברתי בהרחבה לעיל, צ'וחרוקיזדה הינו אחד החשודים באירוע השני והיה מעורב בביצוע עבירת השוד יחד עם המערער ועם גיורגי. לפיכך, ניתן לקבוע, לכל הפחות, כי בשים לב לעצמת הראיות הנדרשת בשלב זה, ניתן להסתפק בראיות הלכאוריות שלעיל לצורך ביסוס התשתית הראייתית הנדרשת לביצוע בצוותא של עבירת ההמתה, אשר בגינה מבוקשת הסגרת המערער.

18. לבסוף, חזרתו הדחופה של המערער לישראל לאחר 16 שנה, באופן פתאומי, תוך הצגת מצג שווא לשגרירות ישראל ברומא, מחשידה ומעידה לכאורה אף היא על מעורבותו באירועים. בנוגע לכך יוער, כיטענת המערער שלפיה אין לראות בחזרתו לישראל משום ראייה התומכת במסקנה כי קיימת תשתית ראייתית נגדו, שכן יכולת להיות לחזרתו סיבות רבות מלבד הימלטותו מהעמדה לדין בעבירות המיוחסות לו – לא נתמכה בביסוס, או בפירוט של הסיבה "האמיתית" האחרת, אשר לשמה הגיע לישראל.

19. כל האמור לעיל קושר את המערער, בצורה כזו או אחרת, לביצוע בצוותא של העבירות המיוחסות לו בגין האירוע השני בכללן השוד וההמתה, ויש בכך כדי לבסס את הרף הראייתי של "אחיזה לאישום", הדרוש בהליך דן.

טענות נוספות

20. לפני סיום, אעיר עוד מספר הערות בהתייחס לטענות המערער בנוגע למהימנותן, קבילותן ומשקלן של הראיות. מכוח הפסיקה שהובאה בפסקה 15 שלעיל, טענות אלו טענות בירור במסגרת ההליכים המשפטיים בגרמניה וחורגות מהדיון בעצם ההסגרה. המערער טוען, למשל, כי דגימת הדנ"א, אשר נמצאה על ידי החנייה ואשר תואמת את הדנ"א שלו, איננה קבילה, או למצער חסרת משקל ראייתי משום שהפרופיל שהופק ממנה מצביע על התאמה של 8 מתוך 15 אללים בלבד. עם זאת, לענייננו די בכך שחוות הדעת של המומחה מטעם התביעה בגרמניה, אשר ממנה עולה כי ההסתברות שדגימת הדנ"א לא שייכת לזו של המערער הינה קלושה ביותר (ביחס של: 1:495,000,000) – מובילה למסקנה שאין להידרש למידת מהימנותה ומשקלה במסגרת דיון ההסגרה (ראו: ע"פ 2998/91 מנינג'ן היועץ המשפטי לממשלה, פ"דמז(1) 573, פסקה 7 לפסק דינו של כב' השופט (כתוארו אז) א' מצא(1993) (להלן: פרשת מנינג)).

בדומה לכך, גם טענותיו של המערער שלפיהן לא הוכח כי דגימת הדנ"א, אשר נמצאה על בדל הסיגריה בזירת האירוע הראשון ואשר תואמת את הדנ"א שלו – לא הגיעה לשם באקראי וכי החלון שבו נמצא בדל הסיגריה הוא אותו החלון שממנו יצא הפורץ עם שללו – מקומן להתברר במסגרת ההליך העיקרי ולא כאן. בעצם הימצאות דנ"א של המערער בזירה יש כדילה טילעליו חובת הסבר במהלך עדותו בבית המשפט בגרמניה, שיישבאתה הממצאה הנ"ל עם חפותו הנטענת. זאת בהתאם לכלל כי: "בדרך כלל דיבה ימצאותה (של ראייה כזו – תוספת שלי – ח"מ) במקום, שגישתה הנאשם אליו אינה ברורה ומובנת מאליה (כגון: ביתו, מקום עבודתו או חפץ מחפציו), כדילה טילעליו העמדתו לדין של הנאשם" (ראו: שם, בפסקה 9 לפסק דינו של כב' השופט (כתוארו אז) א' מצא בפרשת מנינג).

21. באופן דומה – יש לדחות את טענת המערער, לפיה בית המשפט המחוזי הנכבד שגה כאשר הפנה אל מזכר שנכתב על ידי החוקר בחקירתה של נטליה, שכן מזכר זה מהווה עדות שמיעה, אשר לגישתו – אין לתת לה כל משקל. גם

מקומה של טענה זו הוא במסגרת ההליך העיקרי. לגופם של דברים – לנוכח סעיף 12 לחוק ההסגרה, ותקנה 15 לתקנות ההסגרה, שהובאו בפיסקה 15 שלעיל, ניתן לקבל, בתנאים מסוימים, עדויות שנגבו במדינה זרה, גם שלא על-פי דיני הראיות הישראליים הרגילים. מכל מקום, לנוכח העובדה שנטליה נחקרה בגרמניה, נראה כי לא תהיה מניעה להעיד אותה ואת החוקר שכתב את המזכר בעניינה במסגרת ההליכים המשפטיים שיתקיימו בגרמניה ובמקרה כזה – טענת המערער כאן עשויה להתאיין. יתרה מכך, כפי שטען המשיב, גרסתה המפלילה של נטליה מחוזקת ומאומתת בראיות אובייקטיביות רבות נוספות, המפורטות בהחלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד והיא איננה עומדת לפיכך בחלל ריק.

22. זאת ועוד – אחרת. המערער נמלט מגרמניה, עודטרם שהייתה לרשויות התביעה הולאנדיה המשטרה בגרמניה הזדמנות לחקור ובגין העבירות המיוחסות לו, ועל כך אין לו להלין אלא על עצמו. בנסיבות אלו – המערער יוכל להשמיע את גרסתו בגרמניה, אחרי שיוסגר אליה. משכך, צדק בית המשפט המחוזי הנכבד כאשר לא שמע את גרסת המערער. נוכח האמור, בטענת המערער שלא נחקרו ולא מסר כל גרסה לאשמות נגדו וכי ייתכן שיש בגרסתו כדי לכרסם במשקל הראיות המפלילות נגדו – אין כדי להחליש את עוצמת התשתית הראייתית הקיימת כנגדו.

23. לבסוף, אין בידי לקבל אף את טענת האליבי של המערער. הערכאה המשפטית, אשר אמורה לברר טענות מעין אלה היא בית המשפט בגרמניה, במסגרתה הליך העיקרי, בדומה לטענותיו בנוגע למהימנותו ומשקלן שליתר הראיות. זאת, משום שהאליבי טעון והוכחה בהתאם לדיני הראיות במדינה המבקשת, קרי גרמניה (השוו: ע"פ 1210/15 גרוזובסקיני' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 19 (16.02.2016)). למעלה מכך, אוסיף במאמר מוסגר, כילאשוכנעת שטענת האליבי טעמו דל מערער בסופו של דבר, שכן היא איננה עולה בקנה אחד עם גרסתה של נטליה בחקירתה ואף איננה מהווה את הפרשנות הסבירה ביותר לקריאת ההתכתבות שהתנהלה בין גיורגי לבין המערער.

סוף דבר

24. נוכח כל האמור לעיל – אציע לחבריי לדחות את הערעור, ולהשאיר על כנה את החלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד בירושלים, נושא הערעור, שבגדרה נקבע כאמור כי המערער הינו בר-הסגרה לגרמניה, בגין כל העבירות שצוינו בבקשת ההסגרה.

המשנה לנשיאה

השופט ד' מינץ:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט י' אלרון:

1. אני מסכים לחוות דעתו המפורטת והמנומקת של חברי המשנה לנשיאה ח' מלצר, ואוסיף עליה אך כמה מילים.
2. מדינת ישראל אינה מקום מפלט לעבריינים.

הסגרתם של נאשמים למדינה שבה קיימות מירבה זיקות לנאשמים ולעבירות המיוחסות להם, נחוצה לצורך שיתוף הפעולה הבינלאומי למיגור הפשיעה ולשם העמדתם של פושעים לדין בפורום הראוי לשפיטתם. הימנעות מהסגרתם עלולה להפוך את ישראל לעיר מקלט לעבריינים, ובכך להביא לסיכון שלום הציבור בישראל וביטחוננו ולנזק תדמיתי רב (ראו גם דבריי בע"פ 8304/17 למפלג' היועץ המשפטי לממשלה (8.5.2018); ע"פ 3242/19 היועץ המשפטי לממשלה נ' אלציק (18.8.2019); ע"פ 7835/17 בלומברג נ' היועץ המשפטי לממשלה (7.11.2018)).

ידע כל חשוד המבקש למלט עצמו מהדין שישראל אינה כתובתו - וכי אם יבקש למצוא בה מסתור, סופו שיוסגר למדינה המבקשת זאת.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של המשנה לנשיאה ח' מלצר.

ניתן היום, א' בשבט התש"ף (27.1.2020).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה

עמוד 10
